

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 13. — ŠTEV. 13. NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 16, 1913. — ČETRTEK, 16. PROSINCA 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Zavezniki grozijo Turčiji radi zavlačevanja; stroški so ogromni.

OD DNE 3. DECEMBRA, KO JE BILO SKLENJENO ZAČASNO
PREMIJE, SO IZDALI BALKANSKI ZAVEZNICI ŽE NAD
200 MILIJONOV DOLARJEV ZA VZDRŽEVANJE ARMAD.

DEMONSTRACIJE V CARIGRADU.

MLADOTURKI HOČEJO STRMOGLAVITI SEDANJE MINI-
STRSTVO. — TURŠKA VOJNALADJA POTOPILA GRŠKI
PARNIK. — VESTI O SPLOŠNI EVROPSKI VOJNI SPOMLADI.

London, Anglija, 15. jan. — Na današnji seji zastopnikov velesil je bila glavni predmet posvetovanja grožnja balkanskih zaveznikov, da se sovražnost zopet začne, ako se Turčija brezpo-
gumno ne ukloni. Poslaniki menijo, da ta grožnja ni preveč resna, in da zavezniki ne želijo nadalje-
vanja vojne. Skupna nota velesil Turčiji dobi nove dostavke, da bi Visoka Porta lažje sprejela pred-
loge. Nota bo uročena Turčiji še v soboto.

Zastopniki zaveznikov izjavlja-
jo, da ne bodo trpeli nadaljnjega
zavlačevanja s strani Turčije. Na
bojišču se nahajajoče armade
stanejo ogromne svote, in zavez-
niki so izdali zanje od sklenitve
premirja že 200 milijonov dolar-
jev. Tekom enega tedna se mora
Turčija odločiti, ako prostovoljno
prepušči zaveznikom Drinopolje;
ako s tem ni zadovoljna, se vojna
zopet prične.

Carigrad, Turčija, 15. jan. —
Veliki narodni svet turške države
se je danes odločil, ne da bi na-
pravil kak sklep. Člani tega sveta
hočejo vedeti vsebino note velesil.
Pravijo, da se odloči narodni
svet za vojno, in da kabinet od-
stopi.

Atene, Grško, 15. jan. — Tur-
ška križarka "Medjidie" je od-
plula preteklo noč v gosti megli
iz Dardanel in potopila blizu Sy-
ra grški parnik "Macedonia".
Turška vojna ladja je plula po-
tem v istočni smeri naprej. Grško
brodovje jo zasleduje.

Carigrad, Turčija, 15. jan. —
Predvečerašnjim zvečer so upri-
zori Mladoturki demonstracijo v
svrhu strmoglavljene ministe-
rstva. Demonstracije je razgla-
lo vojaštvo. Mladoturki zahtevajo
odstranitev velikega vezirja in
vojnega ministra.

Kiamil paša je baje izjavil, da
bode odstranjena iz ministevstva
dva člana, in sicer minister za
vojno in minister inozemskega de-
partamenta. Veliki vezir v ožgled
financin težkočam ni proti pre-
daji Drinopolja, samo da bi se
svoja.

Jamčevina za delavske voditelje.

Chicago, Ill., 15. jan. — Za tri
v dinamičnem procesu v India-
napolis obsojene delavske vodite-
lje pripravljajo njihovi odvetniki
jamčevino. Ta znaša za Frank M.
Ryana, predsednika unije želez-
niških delavcev \$70.000, za Ri-
charda H. Houlihana \$20.000 in
za Wm. Shupeja \$10.000. Glavni
porok je mestni svetnik John
Powers.

Boj z ustasi.

Manila, Cuba, 15. jan. — Od-
delek poizvedovalcev pod povelj-
stvom poročnika Fletcherja je na-
letel na tolpe ustascev v South La-
mo. Prišlo je do boja, v katerem
je padlo 19 ustascev. Poizvedoval-
ci niso imeli nobenih izgub.

Cena voznja.

Parnik od Austro-American
proge
ALICE
odpluje dne 1. februarja
Voznja stane iz New Yorka do
Trsta in reke \$34.00
Ljubljane 34.60
Zagreba 35.20
Voznje listke je dobiti pri
Frank Saksar,
82 Cortlandt St., New York City

Rudarstvo v Ameriki. Zanimivo poročilo.

Število nesreč v rudnikih je sicer
padlo, a je še vedno veliko. — Ži-
vljenje za premog.

SMRTNE ŽRTVE.

Zdravstvene razmere med rudarji
so kaj žalostne. — Jetika zahteva
med njimi mnogo žrtev.

Washington, 15. jan. — V let-
nem poročilu, katerega je podal
ravnatelj rudarske pisarne dr.
Holmes, večeraj tajniku Fischeru
je dokaz, da vsakih 183.000 ton
premoga zahteva po eno človeško
žrtev. To je vsekakor še boljše
kot v prejšnjih letih, ko je prišel
na 144.000 ton en pomorec.

Po drugih rudnikih in po ko-
vinskih tovarnah so števila ne-
sreč znatno večja.
Glavni vzrok tega so po dr.
Holmesovim mnenju pomanjkljive
varstvene priprave. V naši de-
želji dela v 15.000 rudnikih 700.000
rudarjev, kateri so v veliki ve-
čini pripuščeni samemu sebi. So
sicer družbe, ki ustanavljajo na
svoje roko resne postaje, toda to
so silno redke. V zadnjem letu je
prisostvovalo 30.000 rudarjev raz-
ličnim predavanjem s slikami in
v 2000 se jih je toliko izobrazilo, da
se jih lahko upotrebi za prvo po-
moč.

Sploh so pa tudi med delavci
razširjene različne bolezni, po-
sebnost jetika. Na zdravstvenem
polju se glede delavcev še ni veli-
ko storilo.

Uslužbeni prej imenovane pi-
sarne so pregledali vse rudarske
rudnike, kjer so se dogodile eks-
plozije. Skoraj vse razstrelbe so
povzročile odprte svetilke, ki so
jih morali potem nadomestiti z e-
lektromotornimi razsvetljavo. Električni
motorji morajo biti dobro zavaro-
vani, da ne pride kdo po nepre-
vidnosti z njimi v dotik. Za dela
v rudnikih potrebujejo približno
13.000.000 razstreljivih snovi, do-
čim je bilo to število še prej ne-
kak leti znatno manjše. Po ravnat-
eljevem mnenju je prva stvar, da
se omeji število eksplozij, ker te
zahtevajo največ žrtv.

Slovenski slamoikarji in slamnikarce!

Kako dolgo bomo še v posmeh
drugim narodom? Kako dolgo naj
še potrpežljivo čakamo milostnih
pogledov onih, katere mi s svojimi
žulji bogatimo? Delavci vseh na-
rodnosti se organizirajo proti iz-
rabljevalcem-kapitalistom, mi pa
spimo. Koliko ste zaslužili pred
leti, koliko pa danes? Vsako leto
manj. Kmalu boste delali za-
stoj! Kaj je vzrok temu? Naša
nesloga!

Sloga jači, nesloga tlači. Ako de-
lavci ne bomo držali skupaj, ako
ne bomo, kakor ena duša in eno
telo, bodo nas samo izkoriščevali.
Treba nam je edinosti.
Zato vsi skupaj — proč z bojaz-
nijo — proč z nespametnim stra-
hom pred delodajalci. Ne pozabi-
te, da smo prvi delavci v slami-
karski stroki!!

Slovenska slamnikarska unija
je pred duri. Vsi v njo!
Bratje in sestre si bomo! Drug
drugega bomo podpirali. Skup-
no se bomo borili za svoje koristi!
V slogi je moč!

Kakor hitro zaslišite glas, da bo
vstanovni shod slovenske slami-
karske unije, naj ne manika niti
enega Slovenca ali Slovence.

Odbor za vstanovitev slo-
venske slamnikarske unije.
Seja se vrši v nedeljo 18. t. m.
popoldne ob 3. uri v Schützen-
halle, No. 12. 8 iztočna ulica v
New Yorku.

Sporazum dosežen.

New York, New Haven & Hart-
ford železnica se je sporazumela
s svojimi klerki.

THE PRESIDENT GRANT BATTLING WITH HURRICANE IN MID OCEAN

Današnja slika nam prikazuje grozen a obenem tudi veličasten prizor: velik parnik "President Grant" se bojuje na širokem oceanu s pogubonosnimi valovi. Ta Hamburga zakasnil tri dni in če bi se pravočasno ne dospel v Halifax, kjer je dobil premoga, bi bila vsaka pomoč zastoj. Parnik je sicer malenkostno poškodovan, potniku se na nobenemu ni dogo-
dilo ničesar.

Delo in štrajk.

Stavka železničarjev preti. —
Krojaška stavka — Šivilje bluz
zapuščajo delo. — Iz Yonkersa.

Železniški uslužbeni na progah
vzhodno od Chicagoa zahtevajo za-
daljši čas boljših plač. Ker tega se
dosledaj niso dosegli, je večeraj iz-
javil predsednik njihove unije,
William S. Carter, da so bili že
pred kratkim izdani med usluž-
benec oklici za štrajk in če druž-
be ne ugodijo delavskim zahte-
vam, zastavkajo vsi delavci na
železnicih v omenju od atlanti-
ske obali do Chicagoa. Število
stavkajočih bi potemtakem zna-
šalo 35.000 oseb.

Tovarnarji so začeli v kro-
jaški stavki v New Yorku malo
popuščati. 25 odstotkov stavku-
jočih krojačev se je že vrnilo na
delo. Drugi ustrajajo.

Kako hudo je zadela večeraj
delodajalec izjava štrajka 37.000
izdelovalk bluz v našem mestu je
dokaz, da so se fabrikantje že
večeraj popoldan začeli posveto-
vati z njimi. Počiva 700 tovaru in
delodajalec se bojuje, da bo de-
la spomlad začelo zmanjkovati bluz.

Uslužbeni počestne železni-
ce v predmestju New Yorka Yon-
kers, so začeli malo popuščati.
Pripravljeni so začeti delati pod
tistimi pogoji, ki so stopili v ve-
ljavo 31. dec. 1912. in da se vsi
spori, ki bi mogli nastati, dajo v
pretes posebnemu razsodilcu.
Danes bode shod in če se dobro
zaključijo bodo že popoldan prije-
li za delo. Meščani so stali ves čas
na strani štrajkarjev.

Divjanje viharja na morju.

Iz Londona brzojavljajo, da na
britski obali in na Severnem mor-
ju viharji še vedno divjajo. Parni-
k "Oceanic" od White Star dru-
žbe je prišel večer s tridnevno
zamudo v Plymouth. "Valovi" so
odnesli s parnika napravo za brez-
zično brzoavljenje.
Na obali Northumberland se je
razbila večeraj ruska ladja "Ca-
lifornia" ter se potopila. Devet
mornarjev je našlo pri tem smrt v
hladnih valovih.

Sprejeta predloga.

Senat države New York je spre-
jel večeraj s 43 proti 4 glasovi od
zbornice priporočeno predlogo, ki
določa dostavek za zvezno ustavo
za direktne volitve zveznih sena-
torjev.

Nagla smrt.

Sodnika Halla od prizivnega so-
dišča - Hartford, Conn., je zadela
srčna kap pri obedu, ki ga je pri-
redil svojim prijateljem. Bil je
na mestu mrtev.

Ubogi Castro.

Bivši venezuelski predsednik Ca-
stro ne sme v Ameriko, ker je ba-
je izvršil v prejšnjem času zločin.

Večeraj se je izrazila komisija na
Ellis Islandu, da ne sme Cipriano
Castro v Združene države, ker so
mu dokazali, da je večkrat po kri-
vem prisegel. Ta neprijetna vest
ga ni posebno presenečila. Njega-
va dva advokata se bosta namreč
pritožila v Washington in vsi trije
upajo na ugodno rešitev. Ne vr-
jamejo zatrditi, da ni pod nje-
govo vlado naredil nobenemu ino-
zemcu nikake imovinske škode.
Dolžjo ga tudi sokrivde pri u-
moru generala Antonia Paredesa.
On seveda ničesar ne ve o tem.
Sodeč po njegovem obnašanju in
nestvarnih odgovorih, ni ekspres-
sednik tako čiste vesti kot zatre-
juje.

Advokata bosta izročila priziv
komisarju Williamsu, ki ga pošlje
v Washington. Ako bi ga pa le
pod nobenim pogojem ne spustili
v Zdr. države, namerava odpoto-
vati Castro v Francijo.

Rojake bode mogoče zanimalo,
da je venezuelski ekspresednik
zaprt v tisti celici, kamor so svo-
ječasno utekli slovenskega so-
cialista Etlina Kristana iz Ljub-
ljane.

Sličice z Ellis Islanda.

Naselniški uradniki so obsodili
v deportacijo 35 let starega Ralph
Richa, ki je prišel semkaj z lepo
svotico \$ 1100 v gotovini. Name-
njen je bil k svojemu prenočnemu
bratu v St. Louis. Mo. Rich je
krepak mož, toda izkjučili so ga,
ker je priznal, da je v Južni Atri-
ki nekaj dni "sedel" radi nepo-
stavne prodaje opojnih pišč.
— Na Ellis Islandu, "otoku
solza" se nahaja tudi gđc. Marie
Victor, ki je prišla iz Bolivije v
Južni Ameriki. Namenjena je bila
k svojemu zaročencu Ralphu Veil-
knop s števil. 400. West End Ave.
v New Yorku. Prizdrana je bila,
ker se je "Ralph" nekaj obota-
viljal jo takoj poročiti.

Veliki promet.

V prvem tednu, ko se je upelja-
la paketa pošta, so razposlali po
Zdr. državah en milijon paketov.

Utonil, ko je hotel rešiti brata.

V West Brighton, S. J., je u-
tonil 13 let stari John Dunn pri
brezuspешnem poizkusu rešiti svo-
jega 11 let starega brata Edwar-
da iz vode.

Zadosten uspeh.

Od 1000 stavkajočih v esmond-
skih predilnicah N. J. so jih delo-
dajalci sprejeli 600 zopet na delo.

"Vzor" policije.

Foxova izpoved bode obtočila ne-
kega nadzornika in kapitana
Walsha. — \$3000 varstva.

Obtoženi newyorški stražnik
Eugene F. Fox je prišel večeraj s
svojim advokatom Louisom I.
Grantom pred sodnika Goffa. Nje-
gov zastopnik je prosil, da bi se
obravnavo preložilo za nekaj ča-
sa, češ, da se ni Fox dobro pripra-
viljen na zasliševanje. Goff je od-
ložil obravnavo na petek potem
ko je obtožence položil \$3000 var-
ščine.

Nato se je Whitman posvetoval
s Foxom in Grantom in uspeh po-
svetovanja je moral biti dober,
ker je nazadnje obtoževala varš-
čina \$500. Ne ve se še ničesar jas-
nega, gotovo je pa, da bodo Fox-
ove izpovedbe zagrenile marsi-
kateremu policistu življenje.

Državni pravdnik je večeraj zve-
del, da so zbrali štirje višji poli-
cijski uradniki, ki so zapleteni v
obravnavo grešnega trusta \$25.000
za Foxovo zagovornišvo.

Izvanjanka stražnika Chas. E.
Foye so zelo zanimiva, izrazil se
je, da je bila navadna policija isto-
vost v rokah višjih uradnikov; ti
so namreč naročevali, če tudi ne-
posredno, različne zločine in pre-
stopke, katerih so pa v prvi vrsti
le krivi oni.

Plemenski boj v šoli.

V javni šoli števil. 89. na Lenox
Ave. v New Yorku je nastal večer-
aj plemenski boj v manjšem obe-
gu. Učitelj je nekega zamorskega
dečka oklofotal, narkar se je spravi-
la razjarjena dečkova maza na
učitelja. Zsigurala si je pomoč
neke prijateljice, ki je istokotno
zamorka. V šoli je nato nastal
pretep, kateremu je napravila ko-
nece poklica policija. V Harlem
policijskem sodišču je nameraval
sodnik Murphy naložiti rabi-
tima zamorkama zasojene kazni,
toda učitelj je sam prosil zanje.
Iz tega uzočka je odpuštil sodnik
babinici brez kazni, zamorski poba
se bo pa moral zagovarjati pred
sodiščem za otroke.

Draga pisma.

V Washingtonu je priznal za-
morec William Winkfield, bivši
sel v službi Standard Oil Co. pred
senatno preiskovalno komisijo, da
je v zvezi z nekim tovarišem ukrad-
el znana pisma iz Archboldove
miznice. Pisma so bila prodana za
\$45.000.

STENSKE KOLEDARJE

smo razposlali vsem cenjenim na-
ročnikom, ako ga kdo še ni pre-
jel, ali pa želi še jednega, naj
nam blagovoli naznaniť z dopis-
nico.

Siromašnega izseljenca lopovi grdo ociganili.

New York State Bureau of Indus-
tries and Immigration nam naz-
nanja nov slučaj sleparije.

POZOR NA MEFTU.

Spodaj navedeni slučaj naj služi
v svarilo predvsem potnikom, ki
pridejo v New York.

V varstvo za one, ki hočejo vse
boljše vedeti, nam naznanja New
York State Bureau of Industries
and Immigration, 95. Madison
Ave. izkušnje nekega poljskega
(?) premogarja, ki je dobil pred
kratkom od avstro-ogrškega kon-
zulara vojaško pozivnico, in kate-
rega so potem faloti na povratku
v domovino opeharili za vse pri-
hranke v znesku \$150. Joseph Ja-
kobčič (ne verjamemo da bi bil
Poljak, Op. ured.), tako je ime o-
sleparjenemu, je hotel priti poe-
ni v staro domovino. Iskal je dela
na ladji, ter je vsled tega potoval
od pomola do pomola. Ko je zo-
pet stopil iz neke posredovalnice,
se mu je približal zaupanje vzbuj-
ajoč, v rujavo obleko obblečen
Lah, ter ga vprašal, koliko je ura.
Medtem, ko je tujec opazoval Ja-
kobčičovo zlato uro, se jima je
približal nek krepak Nemec, ki
se je kazal zelo nerazumevati in
preplašenega, češ, da ima \$8000 v
svoji listnici, za katere se boji, da
bi mu jih kdo v New Yorku ne
izmaknil. Nemcu se je Jakobčev
pošten obraz tako dopadel, da
mu je ponudil svoj denar, naj ga
shrani. In kaj je storil siromašni
Poljak? Sprejel je debelo listnico
nemškega "kapitalista" ter dal
vanjo še svoj denar. Vsi trije so
odšli nato v gostilno, ko pa novih
prijateljev, ki sta ga ostavila za
"par trenutkov", le ni bilo na-
zaj, se mu je posvetilo; pregledal
je listnico s zakladom, ter se v
svojo žalost takoj moral prepri-
čati, da ga je nemški "kapitalist"
dobro namazal. Bankovci so bili
namreč ponarejeni, njegov dober
denar v znesku \$150 je pa izgubil.
Jakobčič je iskal pomoči pri zgo-
raj omenjeni družbi, ki je bila u-
stanovljena v varstvo naseljen-
cev, in ta ga je poslala na konzul-
at. Na e. kr. državne stroške bo
sedaj odpotoval, seveda brez pri-
hrankov.

Ta resnični slučaj, katerega
nam je naznanil kakor omenjeno
New York State Bureau of Indus-
tries and Immigration, naj služi
v svarilo, da se ne bi dal mogoče
tudi kak Slovenec ociganiti, ako
pride v metropolo švindlerjev, t.
j. v New York.

Zrakoplovi za Rusijo.

Iz Petrograda brzojavljajo, da
je dalo rusko vojno ministertvo
nalogu za nakup 115 vojaških le-
talinih strojev.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:	
50 kron	za \$ 10.30
100 kron	za 20.45
200 kron	za 40.90
300 kron	za 61.35
400 kron	za 81.80
500 kron	za 102.25
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 407.00

Poštarina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazane svote po-
polnoma izplačajo brez vinarja
odbitka.

Naše denarne pošiljke razpo-
šilja na zadnje pošte c. k. pošto
branični urad na Dunaju v naj-
krajšem času.

Denarje nam pošlati je najpri-
ličnejše do \$50.00 v gotovini v pri-
poročnem ali registriranem pis-
mu, večje zneske pa po Postal
Money Order ali pa po New York
Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Se celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.50
cetr leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vzemski nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vzemljejo.
Denar naj se blagovno pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje najde-
mo naslovce.

Dopisom in pošiljankam naredite ta pa-
sivo:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Delavcem in delavkam slamnikarske obrti.

— 0 —

Tukajšnja slovenska naselbina ni baš velika, a vendar lahko re-
čemo, da je v Greater New York
približno 1200 Slovencev in
Slovenk, katerim ni treba ravno
pretirno delati za vsakdanji kruh.
Zasluzek je seveda različen, ka-
kor povsod, najboljši zasluzek
imajo pa vsakomur slamnikarji in
slamnikarice, kar pa ni čudno,
ker so Slovenci in Slovenke na
glasu kot najboljši delavci v tej
obrti.

Pred leti so se slamnikarji ze-
lo pohvalili s zasluzkom, in ka-
dar je prišla sezona, Slovencev ni
bilo treba dolgo iskati dela. Za-
dnja leta je pa v tej obrti tudi za
naše rojake in rojakinje vedno
slabše. V to obrt, ki bi bila lahko
monopol Slovencev, so se sešaso-
ma umirili čifuti in Lah, ki so
veliko slabši delavci, a se zado-
voljijo z neprimerno nižjo plačo,
kakor v tej stroki izučeni Slo-
vence ali Slovenke. Cene delu so
začele padati, in danes zasluži
slamnikar, kateremu se pred leti
ni bilo treba preveč gnati za te-
denski zasluzek od \$35 do \$45,
prav težko \$20—30 na teden. In
vrh tega mora delati bolj trdo,
kakor prej.

Kaj je temu vzrok? Marsikate-
rega bo morda zblo, a kakor
smo informirani, pade velik del
na Slovence same. Morebiti se
večji na Slovenke. Znamo so slu-
žaji, ko slovenska delavka ni ho-
tela preskrbeti svoji rojakinji
službe v delavnici za slamnike,
dasi bi lahko, ko se je protivila
svojo rojakinjo izuriti v tem po-
slu, a je šla rada na roko kakš-
ti fufinji ali Lahinji, ki se ji je po-
tem zahvalila s tem, da jo je sku-
šala izpodriniti. To je, žal, resni-
ca, kateri ne more nikdo opore-
kati, in da je prišlo do tega, je
pa vzrok ta, ker našim delavcem
in delavkam v slamnikarski obrti
ni prišlo na misel, da bi se orga-
nizovali. Ta greh se sedaj britko
maščuje.

Kakor prej omenjeno, plačuje-
jo tovarnari delavcem in delav-
kam v slamnikarski obrti od leta
do leta manj. Te dni nam je prav-
il slovenski delavec, da je zaslu-
žil pred nekako 7 leti kot "green-
horn" takoj po prihodu v Ameri-
ko po 6 do 7 in več dolarjev na
dan, da so tovarnari slovenske
delavce iskali in jim ponujali
najboljše plačana mesta, a danes
se mora zadovoljiti pri daljšem
in napornejšem delu s \$25 na te-
den, če se dobro dela. Ako pomi-
slimo, da se je v zadnjih letih po-
dražilo prav vse, se ni čuditi, da
so začeli slovenski slamnikarji
godrnjati in se upirati proti ved-
no večjemu izkoriščevanju.

Stari grehi so se začeli mašče-
vati. Prej neorganizirani delavci
so začeli spoznavati vrednost or-
ganizacije in sedaj se čvrsto dela
na tem, da se ustanovi slovenska
podružnica unije slamnikarske
obrti. Rojaki in rojakinje, ki so
intergovirani pri tem, naj se za-
pazljivo udeležijo seje za unijo, ki

se vrši dne 18. t. m. ob 3. uri po-
polodne v Schuetzen Hall, 12. izt.
8. ulica v New Yorku. Vrednosti
organizacije ni potreba še pose-
beje povdajati in zato je upati,
da bodo vsi Slovenci slamnikarji
in slamnikarice pristopili k uniji.
Ze samoobramba zahteva to, kaj-
ti drugače se zna zgoditi, da Slo-
vencev in Slovenke sploh ne dobi-
jo več mesta v tej razmeroma
prav dobro plačani obrti. Čifuti
in Lah so nevarni konkurenti
vzglede za to je dovolj.

Omeniti je še, da so mnogi Slo-
vence že zastrajkali, in ne brez
zadovoljivega uspeha. Slovenski
slamnikarji in slamnikarice, ki so
zastrajkali v petih delavnicah,
so zmagali in tovarnari so jim pri-
znali njihove opravilne zahteve
kakor tudi organizacijo. V
neki tovarni so zastrajkali ob os-
mih in že ob desetih so jim pri-
znali vse, kar so zahtevali. To je
pač zadosten dokaz, da se dá isto
doseči tudi po drugih delavnicah,
samo ako so našli delavci in
delavke složni in zahtevajo, kar
jim gre po vsej pravici. Organi-
zacija je pa seveda prvi pogoj.
Prilika je sedaj tu, ne zamudite
jo!

Jugoslovansko leto 1912.

(Konec.)

Avstrijski Slovani niso nikdar
nasprotovali nameri, da bi se Av-
strija širila na jug. Z vsoto silo so
podpirali Avstrijo ob času oku-
pacije Bosne in Nemei so bili ti-
sti, ki so temu nasprotovali. Pa
danes, ko igrajo po kavarnah ko-
račnico princev Evgena in si Du-
najača misli, kako bi bilo vendar
lepo, ako bi masakrirali par sto
tisoč "ušvih" Srbov, bi si ven-
dar dovolili vprašati, zakaj je pa
bila Avstrija tako indolentna in
se ni brigala za balkanske Slo-
vence ob času, ko je bila moskovska
država vsled svoje patrijarhalne
primitivnosti nesposobna, da bi se
vmešavala v balkanske posle.
In da navedemo slučaj avstrijske
neumnosti iz novejšega časa.
Pred izbruhom krimske vojne je
poslal car svojega odposlanca, ki
je bil pooblaščen, da ponudi Av-
striji za slučaj popolne nevtrali-
tete sledečo delitev Balkana: Av-
strija bi dobila vse srbske zemlje
in posadko ob Dardanelih, Rusi-
ja pa vse zemlje, kjer bivajo Bol-
gari. Carjev odposlanec ni bil ni-
ti sprejet od vladarja. Danes se
dunajski špijsari čudijo, da Srbi
in Bolgari niso navdušeni avstrijski
patrijotje in da na vprašajo včas-
ih tudi v Petrogradu za svet. Za
Boga milega! Zakaj pa Avstrija
ni mesto Rusije osvobodila balkan-
skih Slovanov izpod turškega
jarma, zakaj ona ni kakor Rusi-
ja pri Plevni žrtvovala toliko in
toliko tisoč svojih vojakov, zakaj
je bila ona kot katoliška vele-
vlast vedno na strani sovražni-
kov krščanstva?

Pa računajmo z dejstvi! Koeke
so padle in doli na jugu se snuje
velika slovanska zvezna država,
katere obseg bo skoraj dvakrat
tako velik kot oni Italije, ako se
morebiti tudi Rumunija pridruži
tej novi državni organizaciji. Ta
zveza je nastala proti volji Av-
strije, ni pa potreba, da se ona
razvija proti njeni volji. Smelo
smemo reči, da je od avstrijskih
Jugoslovancev odvisna vsa av-
strijska zunanja politika na ju-
gu. Ni res, da so Srbi udani Ru-
siji, saj so doživeli toliko razoča-
ranj. Kar se pa tiče Bolgarov, ni
treba izgubivati v tem oziru pre-
več besed. V Bolgariji so velike
stranke, ki smatrajo Rusijo za
največjega sovražnika bolgarske
svobode. Ogromna večina Bolga-
rov zastopa trezno stališče, da v
Bolgariji ne sme biti merodajna
volja nobene izmed velesil, Bol-
garija mora kratkoma zastopa-
ti bolgarsko politiko in nič dru-
gega. Kljub temu ima Avstrija še
vedno lahko ugoden gospodarski
položaj na Balkanu. Niti v poli-
tičnem oziru ni Rusija Avstriji
na Balkanu nevarna, ako bi ona
delala pošteno, pametno slovan-
sko in ne samomirne politike
kot doslej. V gospodarskem ozi-
ru je pa Rusija Avstriji povsem
neopasna, ker poslednja sploh ni-
ma s Balkanom nikakih gospo-
darskih stikov. Glavni predpogoj
za prijateljsko razmerje med sta-
ro habsburško monarhijo in naj-
mlajšo velevladstvom je pa na vsak
način, da se vsem drugiče ravn-
a z Jugoslovani monarhije. Ma-
džari so premeteni politiki in sa-
mo radi tega so hujskali k vojski
proti Srbiji, ker so vedeli, da je
v tem slučaju edino še mogoče
rešiti brutalno madžarsko hege-
monijo. Ni se jim zgodilo po vo-

lji. Jugoslovani smo na konju
jahali bomo pa že sami.

Pomen leta 1912. za Jugoslova-
nce je velikanski. Svetovni mir
ali evropska vojna je ležala v
njih rokah. Vsa evropska javnost
se je zavedala, da stopa nov čini-
telj v svetovno zgodovino, da so
odslej Jugoslovani polnovredni
član svetovnega mednarodnega
državnega življenja. Sami so se
vzdignili iz svoje ponižnosti. Zgo-
dila se je velika izprememba. Ni-
ti zedinjena Italija, niti združena
Nemčija ni v tej meri preobrazila
medsebojnega razmerja politi-
čnih sil v Evropi. In nadalje se je
pojavi med narodi čisto mlada
in sveža skupina, ki je poklekala
ustvariti tudi svoje kulturno živ-
ljenje, svoj kulturni tip. Kazalo
se je, da ima jugoslovanska misel
povsem drugo silo, kot sanjava,
fantastična meglena vseslovans-
ska. Trdili smo vedno, da je tre-
ba razlikovati med vseslovans-
tvom in jugoslovanstvom. Danes
vidimo, da v evropski zgodovini
noben slovenski narod ni imel
toliko mogočnih uspehov kot Ju-
goslovani. Po dolgih stoletjih pr-
vi ugodni veliki preobrat v živ-
ljenju ene izmed slovanskih sku-
pin! Po tolikih nesrečnih kata-
strofah se dviga prenovljeno e-
notno Jugoslovanstvo iz svoje be-
de in razbitosti in čaka ga veliko
in važno mesto v kolu evropskih
kulturnih narodov.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa. — Tukaj je ve-
liko število Slovencev zaposlenih
pri težkih delih. Plača je mala in
v žepih nam nikdar ne ostane ve-
liko. Žejni nismo, ker imamo do-
volj vode v reki in tudi rib in ra-
kov nam ne bo manjkalo v pre-
dvidenih dneh. Naše novo društvo
"Skala" št. 56 S. D. P. Z. je ime-
lo 1. dec. svojo glavno sejo, kjer
se je izvolil sledeči odbor za leto
1913: predsednik Josip Muška,
podpredsednik Ivan Simončič,
tajnik Mihael Lorber, blagajnik
Martin Krall, blagajniški tajnik
Josip Crnetič, zapisnikar Nik.
Povše; bolnišni nadzornika sta
Fran Budič in Anton Zidanšek.
Rojaki se pozivljajo, da se redno
udeležujejo mesečnih sej in pla-
čujejo redno prispevke. Kdor ne
plačuje vsak mesec redno, bo de-
suspenziran. Pozdrav vsem čla-
nom in članicam S. D. P. Z. —
M. Lorber.

James City, Pa. — Ker se ni-
kdo ne oglasi, če se jaz ne, sem
se zopet namenil nekoliko opisati
tukajšnje delavske razmere. Tu-
kaj imamo tovarno za steklo, ker
pa vedno delavcev manjka, se je
že več bossov napolnilo v druge
krajce po delavce, ali več jih ni
noben dobil kakor enega ali
dva. Dne 10. jan. je pa prišlo ve-
liko število Poljakov in primaha-
li so jo naravnost v tovarno; jaz
sem že mislil, da bodo v njej na
stanovanju. Čez nekoliko časa so
se vendar razšli v razne hiše. Dr-
ugi dan so pa že vsi delali. Super-
intendent je vsakemu odkazal
delo. Slovencev nas je čedalje
manj tukaj, temu je vzrok majh-
na plača. Tukaj je 7 slovenskih
družin in tudi nekaj pečlarjev,
ki pa bolj previdno kuhamo "či-
ken" kot ga je g. A. J. Terbovec
nekje na zapadu. Mi si rajši že-
lodce napolnimo, ne pa hlače ka-
kor Tone. Slovenskih cvetk ni tu-
kaj nič razum ene. Zimo imamo
jako čudno; en dan tako mete,
kakor da bi se plašerji tepli, po-
tem se pa hitro spremenijo, da je
toplo in pada dež kar po tri, štiri
dni skupaj. Druhih novic ni, če
se kaj nabere, bom že poročal. —
Škerlov Jože.

Cleveland, Ohio. — Dasiravno
imamo tukaj svoj list, vendar ra-
di poročamo tudi kam drugam,
da izve širša javnost kako se nam
godi. V Clevelandu se je začela
oglašati bela žena tako pogosto,
da ni nikdo varen pred njo. Vsa-
ki mora podležiti ne glede na ve-
stoto mladost, ne na nepreskrblje-
no družino. Podležiti ji je moral
tudi šele tridesletni rojak Ivan
Jakišič, slovenski stavebenik in
zvest naročnik našega lista. Do-
ma je bil iz Žuženberga, zapuška
mater in eno sestro. V Ameriko
je prišel pred 12. leti. Tukaj za-
puška soprogo in tri otroke. Kot
se vidi pri nas, se ljudje še ve-
liko premalo brigajo za družva,
dokler so zdravi, po toči pa ne
pomaga zvoniti. Ko bo de še ka-
k slučaj, bodem poročal. Pozdrav
vsem čitateljem! — A. Grdina.

Collinwood-Cleveland, O. — Iz
naše naselbine vam moram sporo-
čiti zelo žalostno vest. Dne 5. jan.
je šel naš rojak Fran Skolarčič
zdrav in vesel na delo, katerega
bi imel ta dan v prvi nastopiti.

Look Out! You'd better take care of Yourself

Glavobol, bolečina v grlu, v prsih
in straneh, slabe žleza in drugi znaki
prehlade ne bodo imeli nevarnih po-
sledic, če boste rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na
omotu. 25c. in 50c. steklenice.
Čuvajte se ponaredb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olajšajo.
(25c. ali 50c.)

Dobil je ravno lopato, da bi za-
čel premetavati premog, ko sta se
utrgali nad njim dve stari tračnici
in nanj sta padli iz visočine
50 čevljev dve polni kari premo-
ga. Bil je na mestu mrtev. Ker je
prišel šele pred 5 dnevi sem in to-
rej ni imel denarja, so mu zbrali
dobrosrčni rojaki za pogreb. Zo-
pet slučaj, kako so potrebna dru-
štva! — Delavske razmere so po-
voljne, samo tega ne vemo, kolo-
ko časa bo to trpelo. Zima je mi-
la in se zaradi tega tudi zunanje
delo lahko opravlja. Toda hrva-
ški rek pravi: Božič prodje, zi-
ma dodje! Med nami vlada slo-
ga. Društva dobro napredujejo,
posebno pa društvo sv. Barbare.
Pozdrav vsem rojakom! — Fran
Ule.

Clinton, Ind. — Kaj posebnega
vam nimam za sporočiti, kakor
da smo tukaj ustanovili novo
društvo in ga priklopili k S. D.
P. Z. Imenuje se "Združeni Bal-
kan" št. 68. Rojaki v bližini, ki
se niste organizirani, lahko pri-
stopite, ker je to najlepša prilika.
Veliko truda nas je stalo, predno
smo spravili skupaj zadostno šte-
vilo članov, upam pa, da se bo de-
njihovo število v kratkem po-
množilo. Rojak brez društva je
kakor slepec. Ako se kedo pone-
sreči in ni član, je prepuščen svo-
ji usodi. Marsikdo tudi pravi,
da ni nikoli bolan. Rojaki, to so
nepremišljene besede! Z delom
gre še dosti dobro, toda nikdo ne
ve, koliko časa bo to trpelo. Po-
zdrav vsemu slovenskemu ameri-
kanskemu narodu! — Ivan Moč-
nik.

Bradley, Ill. — Ker se redko-
kedaj pojavi kak dopis v našem
cenj. listu, ki je tako prepotreb-
en za vsakega Slovencev v Ame-
riki, ker nam daje toliko dobre-
ga berila in poduka, tudi jaz ho-
čem nekoliko opisati delavske
razmere v naši slovenski naselbi-
ni. Delavske razmere so tukaj
prav ugodne, tako da vsak dobi
lahko delo. V lanskem letu smo
tudi delali kakor nobenkrat po-
prej, dela se samo v tovarnah,
premogokopov ni tukaj. Delo v
tovarni težko, zasluži se tudi še
zadosti dobro. Žele bi, da bi se
še več Slovencev sem naselilo,
ker nas še ni veliko, kakih štiri-
deset družin ter nekoliko fantov
in deklet. Na društvenem polju
tudi dobro napredujemo; imamo
dve podporni društvi: eno sv. Pe-
tra in Pavla K. S. K. J., drugo
S. N. P. J. Naše društvo sv. Pe-
tra in Pavla je na redni mesečni
seji prvič preresetovala o Slovan-
skem Zavetišču, pa večina se ne
znajo ceniti te prekrasne stvari.
Pravijo: Zakaj ne bi se tudi za
otroke napravila sirotišnica? Te-
žka stvar je dva zavoda naen-
krat delati, ko bo še za enega tr-
do slo. Jaz se strinjam s Zaveti-
ščem, Poglejmo, koliko se jih po-
nesreči, ko izgubijo ude, da niso
več sposobni za delo. Nekateri
pravijo: "Naj stariši pomrjejo
in otroci ostanejo, kam bomo de
z njimi?" Mislim, da je dosti u-
smiljenih sre, ki radi vzamejo o-
troke za svoje, starega onemogle-
ga pa noče nobeden vzeti za svo-
jega, ampak je prepuščen svoji
usodi. Zavetišče je prvo in najpo-
trebnejše, samo sloge in bode se
vse napravilo. Pozdrav vsem Slo-
vencem in Slovenkam! — Mihael
Smole.

Če je mož z možem poročen.
Pravkar je civilno sodišče v
Rimu razveljavilo zakon posest-
nika iz Sunbiace, in sicer s prav
umljivo utemeljitvijo, da je bila
zakonska žena — mož. Zakon je
bil sklenjen pred dvema letoma.
Dosedanja žena je bila vpisana
v krstni knjigi kot ženska, čeprav
je bila možkova sestra. Čudno je
le to, da v vseh 18. letih ni nihče
opazil zamene.

Hamburg milijonsko mesto.
Koncem leta 1912 je stopil
Hamburg v vrsto milijonskih
mest. Mesto je šlo koncem mi-
lulega leta milijon prebivalcev.

Zakaj smo Slovani pose- be nabirali darove za balkanske ranjence?

— 0 —

"Slovenski Narod" v Ljublja-
ni piše:
Predsednik avstrijske družbe
"Rdečega križa" knez Schön-
burg je priobčil v "Neue Freie
Presse" članek, v katerem se
bridko pritožuje, da so avstrijski
Slovani popolnoma zase nabirali
prispevke za balkanske ranjence
ter nabrane darove izročili na-
ravnost društvom "Rdečega kri-
ža" v posamičnih balkanskih drža-
vah, ne pa avstrijski družbi
"Rdečega križa", s čemer so
"glavno akcijo te družbe oslabili,
ako ne celo prekrizali". Nam je
prav, da je knez Schönburg pri-
šel na dan s to svojo pritožbo,
ker je nam s tem dana prilika, da
jasno in točno označimo svoje
stališče v naši akciji za balkan-
ske ranjence. Nam Slovencev in
pač tudi vsem ostalim avstrij-
skim Slovanom se je šlo v prvi
vrsti za to, da svojim balkanskim
bratom v njihovi herojski in gi-
gantski borbi v dejanjih pokaže-
mo svojo ljubav in svoje simpa-
tije. V dejanju pa smo mogli to
pokazati samo na ta način, da
smo prispevke za balkanske ra-
njence nabirali posebe, da smo te
darove pošiljali sami na Balkan
in da smo tjakaj odpremiili tudi
lastne zdravniške in sanitetne
ekspedicije. Potom avstrijskega
"Rdečega križa" tega nismo mo-
gli storiti, ker je ta družba na
zunaj doela nemška. Ako bi to-
rej mi Slovenci in Slovani po-
šiljali svoje prispevke za balkan-
ske ranjence avstrijskemu "Rde-
čemu križu", bi to med brati na
Balkanu napravilo vtisk, kakor
da mi avstrijski Slovani ne soču-
stujemo z njimi, kakor da nima-
mo srea za njihove junaske borbe.
Res je sicer, da bi ti darovi ko-
nečno prav tako dospeli do svo-
jega cilja, kakor sedaj, takisto
gotovo pa je tudi, da bi nihče na
Balkanu ne vedel, da so dober
del stroškov za avstrijske sani-
tetne ekspedicije založili Slova-
ni, in sicer iz tega enostavnega
vzroka, ker nastopa avstrijski
"Rdeči križ" dosledno pod nem-
sko firmo. In da avstrijski "Rde-
či križ" v resnici nastopa samo
pod nemško firmo, to je opetova-
no pokazal že v preteklosti in tu-
di v balkanski vojni je ostal svo-
jim starim nazorom zvest. Tem
svojim načelom se ni izneveril
niti v toliko, da bi bil po možno-
sti porabil za svojo akcijo slovan-
ske zdravnike, kar bi bilo edino
logično in racionalno, marveč je
celo svoj zdravniški aparat sestav-
il zgolj iz Nemcev, samo da bi
na balkansko javnost napravil
vtisk, kakor da bi zgolj Nemci
tvorili Avstrijo. Mi Slovenci in
Slovani smo sicer dobri Avstrij-
ci, vendar pa še vedno nismo taki
Avstrijci, da bi se zategadelj, ker
smo Avstrijci, dali celo na svoje
lastne stroške predstavljati na
zunaj kot Nemce! Tako daleč se
nismo padli in ne bomo nikoli, to
povemo knezu Schönburgu ne na
uho, marveč glasno in jasno. Do-
kler bo avstrijski "Rdeči križ"
jadrnal ne pod avstrijsko, marveč
pod nemško firmo, se mi Sloven-
ci, se mi Slovani zanj ne bomo
navduševali in naj se za to pre-
toči še toliko krokodilskih solza!
Tako je in nič drugače!

Gregor Hreščak, I. tajnik.
(16-17—1)

Kje je moj brat ANTON STR-
GULEC? Doma je iz Idrije in
sedaj je že 16 let v Združenih
državah. Kakor sem čul, ima
biti v Anaconda, Mont. Kedor
ve za njega, naj javi njegov
naslov uredništvu tega lista.
Obenem tudi prošim za naslov
JOSIPA POVHA, katerega že-
li zvedeti njegova sestra. On
se baje nahaja v St. Mary's,
Pa. — Ivan Strgulec.
(15-17—1)

Kje je JANEZ RIGLER iz Bre-
ga št. 5 pri Ribnici, po doma-
če Kropilov? Za njega bi rad
zvedel njegov brat Frank Rig-
ler, Box 822, Chisholm, Minn.
(14-16—1)

VOJNA NA BALKANU.

Založila in izdala Katoliška ti-
skarna v Ljubljani. Ta spis iz-
haja tedensko in velja 20c pošt-
nine prosto ter ga je lahko naro-
čiti pri:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Šest let obstanka
SLOVENSKO KORESPON-
DENCNE SOLE

priča o uspehu našega pouka po-
tom dopisovanja. Učite se lahko
angleščine doma. Pišite po poja-
nila še danes.
Slovenska Korespondenčna Šola,
6119 St. Clair Ave.,
(S. B. 10) Cleveland, O.

NAŠ GOSPODAR,
edini slovenski magazin v Ame-
riki. Izhaja na 32 straneh vsak
meseč in velja za vse leto samo
\$1.00. Prinaša podučne članke za
gospodarstvo, gospodinjstvo, le-
pe povesti, razprave o naših gi-
banjih in zanimivosti iz celega
sveta. Pošljite denar na:
Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvanije

OBZORNIKI

Predsednik: MARTIN GREGMAN, Box 611, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 66 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRČ, Box 808, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MURČIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAČ PODVARNIK, 4754 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 60 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 399 Cor. N. — 1st St., Resk Springs, W. Va.

PEROTNI IN PRIEVNI ODBOR:

Predsednik perot. odbora: PAUL OBERGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. perotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Mineral, Kans.
II. perotnik: ANDREJ SLAK, 7113 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Dopisni naj se pošilja: I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 197, Forest City, Pa.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam članom
društva sv. Cirila in Metod št.
16 J. S. K. J. v Johnstown, Pa.,
da je bil na izvanredni seji dne
29. dec. izvoljen sledeči odbor:
predsednik Fran Slabe, podpred-
sednik Fran Tegelj, I. tajnik Gre-
gor Hreščak, II. tajnik Josip Be-
čaj, blagajnik Martin Logar, za-
stopnik Fran Gabrenja; gospo-
darski načelnik Matijaš Pečjak,
pomočnika sta Ivan Tegelj in Jo-
sip Indihar; bolniški načelniki so
Josip Banovic, Josip Govekar in
Mihael Razpet, pomočniki: Ivan
Brskule, Gregor Čekada in An-
drej Suštaršič; maršal Jakob
Sredkar, zastavonoša Ivan Klo-
buchar, redar Andrej Suštaršič.
Društvo zboruje vsako tretjo
nedeljo v mesecu v svoji lastni
dvorani.

Gregor Hreščak, I. tajnik.
(16-17—1)

Kje je moj brat ANTON STR-
GULEC? Doma je iz Idrije in
sedaj je že 16 let v Združenih
državah. Kakor sem čul, ima
biti v Anaconda, Mont. Kedor
ve za njega, naj javi njegov
naslov uredništvu tega lista.
Obenem tudi prošim za naslov
JOSIPA POVHA, katerega že-
li zvedeti njegova sestra. On
se baje nahaja v St. Mary's,
Pa. — Ivan Strgulec.
(15-17—1)

Kje je JANEZ RIGLER iz Bre-
ga št. 5 pri Ribnici, po doma-
če Kropilov? Za njega bi rad
zvedel njegov brat Frank Rig-
ler, Box 822, Chisholm, Minn.
(14-16—1)

Kje je JANEZ RIGLER iz Bre-
ga št. 5 pri Ribnici, po doma-
če Kropilov? Za njega bi rad
zvedel njegov brat Frank Rig-
ler, Box 822, Chisholm, Minn.
(14-16—1)

VOJNA NA BALKANU.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Informirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNICE

Podpredsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Bradock, Pa.
Predsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GOS. L. BROZICE, Ely, Minn., Box 454.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MARAVINEC, Omaha, Neb., 1334 So. 11 St. St.
Tajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 126.
Zastupnik: Aloje Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 24th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. HARVIN E. IVES, 301 So. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALON KOSTELIC, Santa, Colo., Box 122.
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
FRANK SPEHAR, Kansas City, Kan., 423 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERNIŠNIK, Burdina, Pa., Box 132.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
HARVIN KOCHER, Pueblo, Colo., 1215 11th Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne poljube na
na glavnega blaginjskega Jednota.

Jednotine glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE

KRANJSKO.

Umrli je v Krškem nagel smrti
Ferdinand Vanič, mešan in biv-
ši trgovec v Krškem.

Umrli je v Spodnji Šiški pri
Ljubljani ondnotni posestnik in
gostilničar Florjan Hostnik, vul-
go Florjan.

Hotel "Zlatorog" v Bohinju
je kupilo "Slovensko planinski
društvo" za 29.000 K. Dosedanji
lastnik hotela je bil g. Ravšekar.

Tatvina v vlak. Te dni je bila
Anton Kuharju, med postajama
Brežice in Ljubljano v vlak iz
žepa ukradena denarnica, v ka-
teri je bilo 25 K denarja.

Smrtna nezgoda. 72letni kaj-
zar Matevž Kopic je šel iz Sred-
nje vasi na Visoko. Med potoma
ga je došel voznik, ki je Kopic
vzel na voz. Na Visokem je hotel
Kopic iz voza, a je tako nesrečno
padel, da je čez nekaj minut u-
mrl.

Nad nedoraslimi deklicami se
je pregrešil. V tajni razpravi je
dež. sodišče v Ljubljani obsodilo
S. Pogačarja, 40 let starega
strojnega mazača v Sp. Radovni,
na 8 mesecev težke ječe, ker je
pred štirimi leti oskrnil štiri ne-
dorasle deklice.

V Ameriko se je hotel odpe-
ljati Lazo Kovačević iz Jesenika
pri Ogulinu na Hrvaškem ter se
s tem odtegniti vojaški dolžnosti.
Namen mu je bil preprečiti na
južnem kolodvoru v Ljubljani
službojuči stražnik Večerin s tem,
da ga je aretirati. Oddali so ga
pristojni oblasti.

Tatinska dvojica. 28letni brez-
poselni dninar Fran Kropac iz
Senčurja pri Kranju je že od 1.
novembra 1911 v družbi svoje
ljubice Terezije Skvarče iz Sen-
čurja kradel kuretnino v okolici
Medvod in Kranja. Ukradeno ku-
retnino sta prodajala v Ljubljani,
nekaj pa sta pojedla sama. Pred
kratim sta kampilala v gozdu
pri Zbiljah, kjer so ju orožniki
dobilili in aretirali.

V Trzinu so povedali otroci ob-
činskemu stražniku, da neki mo-
ški po trgu berači. Stražnik je
kmalu nato prijel 40 let starega
Pavla Kerna z Jezerskega. Pri-
veden v občinski zapor, je dal
svoji jezi duška s tem, da je začel
preklinjati in psovati stražnika.
Kern se je pred dež. sodiščem v
Ljubljani zagovarjal s tem, da je
bil takrat pijan in se ne spomi-
nja, kaj je govoril in počel, kar
so pa zaslusne priče ovrgle. Ob-
sojen je bil na 6 mesecev težke
ječe; po prestani kazni ga bodo
oddali v prisilno delavnico.

Klobasam nevaren. 21letni Mi-
ha Mulej z Javornika je pred ča-
som s silo vdrl v stanovanje Ma-
rije Prstave na Koroški Beli in
si prilastil kakih 25 klobas. Ka-
tere je pridno kuhal in tudi dru-
gim kak griljaj privoščil. Nekaj
dni po tem je pa skozi streho vlo-
pil v kantinsko barako na Ja-
vorniku in izmaknil Josipu Po-
gačniku denarnico z gotovino 72
kron. Sumljivo njegovo vedenje
po tatvini in izdatki, ki niso bili
v primeri z zaslužkom, so ga iz-
dali, krivda mu je bila po pričah
dokazana ter ga je sodišče obso-
dilo na 6 mesecev težke ječe.

Umrli so v Ljubljani: 24. dec.:
Ignace Egger, južne železnice
sprevoznik v pok., 87 let, Strel-
iška ulica 10. — Justina Jeršek,
bivša predilniška delavka, 71 let,
Japljeva ulica 2. — Fran Turšič,
delavec, 42 let, Radeckega cesta
11. — 25. dec.: Alojzij Jankovič,

rejence, pol leta. Streliška ulica
15. — Jos. Kralj čevljarški moj-
ster, 46 let, Radeckega cesta 1. —
Josip Gracar, rejence, 1 mesec,
Streliška ulica 15. — V dež. bol-
nice: 20. dec.: Ernest Čepelnik,
krojaški pomočnik, 40 let; 21.
dec.: Helena Trdin, posestnikova
žena, 50 let; 24. dec.: Milena Pe-
dec: Viktor Schaffer, strojnikov
sin, 5 let; 22. dec.: Josip Travn-
ar, učitelj v pok., 65 let; 23.
dec.: kontoristinja, 21 let.

PRIMORSKO.

Umrli je v Gorici vpokojeni de-
želni višji oficijal Emil Marinič.
Aretirali so v Gorici trgovca s
sadjem Luigi di Leonardo iz Re-
zije v Italiji, ker je brutalno rav-
nal z neko svojo uslužbenko.

Železniški most južne železnice
pri Podgori na Gorškem, po ka-
terem je bilo prepovedano hoditi
zadnje tedne, je zopet odprt ob-
činstvu.

Deželne doklade za leto 1913.
Cesar je potrdil sklep deželne
odborni goriškega glede provizor-
nega pobiranja deželnih doklad
za leto 1913 na dosedanj način.
Učinito bo tudi še nadalje pobi-
rala financa.

Reka je štela po ljudskem šte-
tju 1910 prebivalstva 49.806. Ita-
lijancov so našli 24.212, Hrvatov
12.926, Madjarov 6.493. Sloven-
cev so našli 4.336. Nemecev je
2.315. Italijani so narasli po tem
štetju v 10 letih od 17.000 na 24
tisoč; Madjari od 3½ na 6½ ti-
soč; število hrvaškega prebiva-
stva pa se je znižalo od 13.874 na
12.926!! Lahki in Madjari pač
znajo šteti!

Italijanska hiša v Gorici. Vča-
sili so trdili, da je vsa Gorica ita-
lijanska, da so tu le oni v "svoji
hiši". Sedaj pa pisejo po svojem
lističu, da preži na nje velika ne-
varnost, kakor na primer v Pazi-
nu (tako so se ponižali!), da tre-
ba združiti vse Italijance in
vse te je treba vtakniti v novo
poslopje, ki naj se zgradi, v "ca-
sa del popolo. Pospravljajo svo-
je reči, svoja društva in drugo
ropotijo, da bodo vedeli zanam-
ci, da so nekoč prebivali v Gori-
ci Italijani... Tako nekako doni
iz članka v "Corriere", kjer ki-
če vse dobre Italijane, naj po-
magajo sezidati italijansko hišo v
Gorici. Tako na koncu leta 1912.
Kaj bodo pisali tako-le čez deset
let!!

Ogenj v Dutovljah. Te dni je
gorelo v Dutovljah na Gorškem
pri Alojziju Tavčarju, gostilni-
čarju in stavbenem mojstru. Za-
čelo je goreti zgodaj v jutro, ta-
koj zatem, ko so odšle domače
mlekarije iz vasi. Ob treh in pol
je začel padati strop in velik
plamen je opletal skozi streho.
Ko je udarilo ob plat zvona, je
bila vsa vas iz spanja pokonci.
Prizor je bil strašen, zakaj pla-
men je tako obširno zajel in dim
je delal take zapreke, da je bilo
le težko kaj pomagati, oziroma
reševati živino in pridelke. Ne-
varnost je bila velika, da bi se
požar razširil tudi na bližnje do-
move, kjer so se nahajale zaloge
moke, olja, petroleja in drugega.
K sreči je bilo mirno vreme in
ogonj se je zadovoljil z Bončeto-
vimi gospodarskimi poslopji. Po-
zneje so pripeljali brigzalo s po-
staje. Lastniku so pogorela go-
spodarska poslopja, v kleti se je
pokazilo čez 50 hl terana in ne-
kaj živine je poginilo. Vzrok po-
žara je neznan.

Domačemu delavstvu dela in
kruha! Nar. Del. Organizacija v
Trstu je imela 29. dec. shod, na
katerem se je povdarjalo, da so
največji vzrok brezposelnosti slo-
venskega delavstva renjiko, ki
jih je v Trstu samo nad 40.000,
med temi kakih 30.000 delavcev.
Vlada gre Italijanom pri impor-
taciji na roko. Slovenskih delav-
cev je brezposelnih več tisoč. Sa-
mo pri Lloydju je bilo odpuščenih
nad tisoč. Veliko pa je tej brez-
poselnosti krivo delavstvo samo,
in sicer radi tega, ker ni organi-
zirano. Dolžnost vlade je, da pre-
skri brezposelnim slovenskim
delavcem kruha; če pa ni nikjer
prostega mesta zanje, pa naj
vpliva, da se odpusti onih 30.000
renjiko. Sprejeta je bila reso-
lucija, v kateri se zahteva od
vlade, da preskri domačemu de-
lavstvu dela in kruha. In če tega
ne more drugače, naj dela na to,
da se odpuste oni tisoči renjiko-
lov, ki so zaposleni celo v onih
podjetjih, ki stoje pod državno
kontrollo in so celo od nje sub-
vencionirana. Delavstvo tudi za-
hteva, da vpliva vlada na avto-
nomne oblasti, da sprejemajo na
delo najprej avstrijske državlja-
ne in šele, ako teh ni, tujece.

ŠTAJERSKO.

Samomor vojaka. Novinec 7-ga
infanterijskega polka Miha Maš-
nik si je pognal v prsa kroglo iz
svoje službene puške. Krogla mu
je prodrla prsi in je prišla na
drugi strani ven. Samomorilec so
odpeljali z rešilnim vozom v gar-
niziško bolnico.

Goljufiv ženin. Potepuh in biv-
ši sluga Izidor Sprung iz Gore-
njega Štajerskega je izvalil od
gostilničarke Marije Pf. v Grad-
nem pod pretvezo, da jo poroči,
1200 K, s katerimi je potem po-
begnil. Vendar orožništvo je sle-
parja kmalu dobilo in ga izročilo
sodišču. Sprung je bil že ne-
šetokrat zaradi sleparije zaprt.

Pretep. Dne 27. dec. okrog pol-
noči je prišlo na neki graški uli-
ci do velikega pretepa, pri kate-
rem je dobil vojak Štefan Kriza
več težkih udarcev z bajonetom

po glavi, tako da se je nezave-
sten zgrudil na tla. Odpeljali so
ga najprej v bližnjo stražnico,
kjer mu je dal zdravnik prvo po-
moč. Nato se je Kriza napotil do-
mov.

Smrtna nesreča. Pri ključavni-
škem mojstru Ivanu Leitnerju v
Belj cerkvi je služil 14letni uče-
nec Karol Dornier iz Sv. Štefana
v Labudski dolini. Po neprevid-
nosti je prišel k neki žagi tako
blizu, da ga je ta na več delih ži-
vota težko poškodovala. Nesre-
ča so takoj odpeljali v Splo-
bolnišnico v Judenburg, kjer pa
je kmalu nato vsled zadobljenih
poškodb izdihnil.

Mladi samomorilki. Dne 27. de-
cembra je vsled nesrečne ljubez-
ni izpila 17letna dekla Ivana R.
veliko množino raztopljenega ka-
lija. Nesrečnica je zadobila težke
notranje poškodbe in so jo mor-
rali takoj odpeljati v bolnišnico.
Penzionatka neke javne hiše v
Gradcu Marija T. je izpila isti
dan večjo množino sublimatove
raztopline. Zakaj se ji je pristu-
dilo življenje, se še ne ve. Na
njeno izrečno željo so jo pustili
po zdravniški pomoči v domači
oskrbi.

Na poti domov. Brata Fran in
Ivan Špec iz Sv. Miklavža pri
Vojniku in Ivan Kožuh iz Prista-
ve so popivali v Doklerjevi go-
stilni v Razborju. Vsi so se ga
pošteno nalezli in so pijani zapu-
stili gostilno. Fran Špec je bil ta-
ko vinjen, da je večkrat padel
na tla. To ga je pa silno jezilo in
znosil se je nad svojima spreml-
jevalcema. Ta dva sta ga pa res-
no opomnila, naj bo tiho, ker ni-
sta ona kriva, če se je tako napil,
da vsakih pet korakov telebne na
tla. Špec pa je na te besede po-
tegnil iz žepa nož in je napadel
najprej Kožuha. Sunil ga je v
desno roko in ga znatno poško-
doval. Nato se je zapodil še na
svojega brata; ta ga je hotel pri-
jeti za roko in zadržati udarec.
Pri tem pa je brata tako nerod-
no prijel, da si je zadel nož do
kosti na desni roki. Fran Špec se
bo moral vsled tega zagovarjati
pred sodiščem.

Kje je JANEZ KOPRIVNIK?
Pred dvema letoma sva bila v
Thomas, W. Va., in potem pa v
Richwood, W. Va., odkoder
sva se razšla. Prosim cenjene
rojače, kateri ve za njegov na-
slov, naj mi ga javi, ali če bi
se sam oglasil, bi pa še raje vi-
del. — John Bütkovie, 112
Valley St., Port Washington,
Wis. (13-16-1)

Kje je FRAN RIGLER iz Brega
št. 1 pri Ribnici, po domače
Malenski? Za njega bi rad zve-
del njegov brat Ludvig Rigler,
Box 224, Chisholm, Minn.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Eveleth,
Minn., in okolici naznanjamo, da
je za tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK,

kateri je pooblaščen pobirati na-
ročnino za list "Glas Naroda"
in izdavat tozadevna potrdila.
Rojakom ga toplo priporočamo.
Upravništvo Glasa Naroda.

POZOR SLOVENCIM!

Kedor izmed rojakov ima do-
biti kaj denarja iz starega kra-
ja, naj nam piše po našo poštno
položnico, ali pa naj nam nazna-
ni naslov, kam se ista v stari
kraj odpošlje, potom katere se
denar na pošti vplača, in mi mu
ga tu takoj po prejemu izplača-
mo, ker to je edina pot, po ka-
teri pridete najprej do denarja,
kar se je že marsikdo lahko pre-
pričal.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Ohio in
Pennsylvania naznanjamo, da jih
bo obiskal naš zastopnik, gospod

ANDREJ BOMBACH,

kateri je od nas pooblaščen po-
birati naročnino za "Glas Nar-
oda" in izdavat pravoveljana po-
trdila, ter ga rojakom toplo pri-
poročamo.

S spoštovanjem
Upravništvo "Glas Naroda".

NAR. PODP. DRUŠTVO SLOVENSKI "SOKOL"

Vstanovljeno, 14. svečana 1909.

v Waukegan, Illinois.

ODBOR.

MATH. VARSEK, starosta, P. O. Box 236, Waukegan, Ill.
PAVEL BARTEL, podstarosta, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.
ANTON SKREBEC, tajnik, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
FRANK JERINA, zapisnikar, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.
JOHN SEDEJ, blaginjak, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOHN DIVJAK, I. nadzornik, 604 — 10th St., Waukegan, Ill.
IVE SELAN, II. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
JOHN SVETLICIČ, III. nadzornik, 1448 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

VADITELJSKI ODBOR.

LOUIS GREBENC, načelnik, Cor. McAllister Ave. — 10th St. Waukegan, Ill.
ANTON ZELENK, podnačelnik, 834 — 10th St. Waukegan, Ill.
FRANK KOZLEVČAR, vadiatelj, P. O. Box 454, Waukegan, Ill.
FRANK MALAVASIĆ, vadi. pom. 604 — 10th St., Waukegan, Ill.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK.

Dr. M. J. KALOVSZKY, 118 North Genesee St., Telephone 142, Waukegan, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

ZENSKI ODBOR:

STEFANJA GREBENC, starostinja, Cor. McAllister — 10th St. Waukegan, Ill.
ANA MAHNIC, podstarostinja, 316 So. Utica St. Waukegan, Ill.
ALOJZIJA LEBEN, tajnica, 1426 McAllister Ave. Waukegan, Ill.
MARIJA SKREBEC, blaginjska, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.

NADZORNIC:

MARIJA ZALAR, North Ave & Third, Waukegan, Ill.
FRANJA LATZ, P. O. Box 7 North Chicago, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne
v dvorani Math. Slana 10th St. North Chicago, Ill.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem po-
pust, ter se posebno priporočam slovenskim
društvom ob priliki kakih veseli-
lice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase
in vsakovrstno grocarijsko blago, katerega
ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse
strani sveta in parobrodne listke za vse
proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam
in kupujem avstrijski denar. Štirikrat Frank
Sakser sem v trnovski zverji. Upravljam vse
v notarski posel spadajoče dela, ker sem
javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: 2772 Stagg.

Pozor rojaki!

Telephone: 2772 Stagg.

Podpisana priporočava rojakom v Greater New Yorku naju dobro urejeno

GOSTILNO, kjer točiva vedno sveže pivo, domača in importirana vina in izjane.

Garke jedla so pri nama vedno za dobiti.
Vsaki soboti in nedeljo je fina godba in ples.
Na razpolago sta gostom tudi kegljska in apih vse, kar človek počeli, da se dobro
sahava. — Prodajava vino na galone in ga na željo pošiljava na dom.

BRATA VOGRIČ

211 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

Ugodna prilika za nakup ur!

Posrečilo se mi je nakupiti od
svetovnoznane urarske tovarne
Waltham večjo množino "Gold
Filled" UR z močnim in trdnim
pokrovom. Kolesovje je na 17
kaminih najboljšje sestave. (Ad-
justed) pokrov garantira trd-
ka celih 20 let. Popreje se je pro-
dajalo slične ure po \$20 do \$25.
Jaz jih pa prodajam po izjemni
ceni

\$14.00.

Kdor naroči to uro bo gotovo
zadovoljen glede cene in glede
kakovosti.

29 E. Madison St., Room 1114

CHICAGO, ILLINOIS.

Math. Pogorelec

Društvene tiskovine!

TISOČE

zahval ima naša slovenska unijska
tiskarna za lepe in najcenejše tiskovi-
ne od slovenskih društev po celi Ame-
riki.

MILIJONE

tiskovin je že naredila naša tiskarna
za Slovence po celi Ameriki. Pravila,
pisemski papir, zdravniška spričevala
kuverte vseh mer in barv, sploh izde-
lujemo vse mogoče tiskovine po naj-
nižjih cenah. Točna in vestna postrež-
ba. Slovenci, naročite svoje tisko-
vine v slovenski unijski tiskarni.

Clevelandska Amerika,

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam
in prihranili si boder nekaj denarja.

Dobri zobje pomeni dobro prebavljanje.
Dobro prebavljanje pomeni dobro zdravje.

VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI.

Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER
zobozdravnik

50 E. 8th St. (St. Mark's Place) (med. prvo in drugo Ave.) New York.
Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldan.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste, Cene nizke.
F. KERŽE CO
2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTOJN.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE
v staro domovino

potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE
LISTKE

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Slov. Delavska

Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania.

s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, P. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podpredsednik: JAKOB KOČAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VIJEN RITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomoćni tajnik: ALOJZILJ BAYDEK, Box 1, Dunio, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomoćni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 4, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 374, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1681 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 531 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 294, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Primorje, Cal.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Členjena društva, ostroma njih uradniki, so siljudno prošali, po-
milati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazimo društveni tajnik pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerkoli v poročilih glavnega tajnika, kako pomanjkljivosti, naj
to nemudoma naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po-
pravi.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Vladar sveta.

ROMAN.

Spisal Alexander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terček.

Dvom in upanje.

Spanee je odšel skoraj nehoti v stanovanje abbeja Laguidaisa. Sluga mu je rekel, da je zato noč povabljen v neko dru-
žbo in ga torej ni doma.

Sel je mimo Terezijine hiše. V njenih sobah je še gorela luč. Ali naj ji on prvi naznaní žalostno vest? Nemogoče! Bal se je, da bi se ji pri tej novici ne ponovil oni napad, kot ga je imela pri njegovem prvem obisku. Ni mogel in ni mogel!

Ko je sel mimo vrat sta izstopila dva moža tesno zavita v plašče. Sta sta počasi in nista zapazila, da jima Spanee sledi. So-
deč po obleki sta bila gospodska človeka.

"Nobenega izvoškega ni," je rekel prvi. "Škoda! Kot kaže bova morala peš hoditi."

"Meni je vseeno. Kako se vam zdi ta grof Arenberg?"

"Mogoče je slepar, mogoče je sam osleparjen," je rekel prvi manjši. "saj se poznamo."

"Prosim vas, grof je bogat. Ali ni mogoče?"

"Kot sem slišal že!"

"Bogat je in to je glavna stvar," je rekel večji.

"Kaj vam pomaga, ker bode kmalo odšel iz Pariza?"

"Se vedno dosti, ker tudi jaz ne mislim tu ostati. V Nemčijo bi šel."

"Brr! Toda kot se vam zdi. Vsak naj gre po svoji poti in jaz sem vam zelo hvaležen, da ste me seznanili z grofom. On pozna abbeja Laguidaisa in če ga tudi jaz spoznam bom zadovoljen. V Parizu ima presneto veliko prijtelj."

Pogovor je začel zanimati Spanee. Ostal je še vedno v bli-
žini. Don Lotario je razumel vsako besedo.

"Veseli me, da se zanimate za abbeja, jaz bom gledal pa za grofom," je rekel večji. "Kaj mislite o onem bledem dekletu, ki je bilo pri njem?"

"Lepa je, pa vendar ni naredila nobenega utisa name," je odgovoril manjši. "Mogoče je njegova ljubica, ker imajo tudi svetniki svoje grehe."

Oha sta se sicerjela. Don Lotario se je že kosal ker jima je sledil, tako ga je namreč zbledel ta smeh. Kaj mislite o bitju, ka-
tereja tako, zarko ljubi! In kako prideta grof in Terezija s takimi ljudmi skupaj?

Hotel si ju je natančno ogledati, da bi jih spoznal, če bi ju dobil pri grofu. Pa se drug urok je imel. Če je večji govoril se mu je zdelo, kot da bi že enkrat slišal ta glas. Odšel je za njima in ko je prišel na ogled ulice je svetilka natančno obsvetila neznančeva obraza.

Majšega ni poznal. To je bil človek finega, toda prebrisa-
nega obraza. Večji je bil pa — begunec Rablasy.

Sklenil je posvariti grofa. Tak človek ne prihaja k njemu z dobrim namenom. Pri misli, da je bila Terezija že v njegovi bli-
žini, se je stresel.

Oha sta mu odšla izpred oči. Prišel je do palače Royal. Že tri tedne ni videl nobenega svojega znanca, toda sedaj je potreboval družine. Vstopil jev sobo, kjer je bila izbrana družba.

Prvi, ki ga je opazil, je bil Loupert. Toliko, da se mu ni zle-
denila kri. Tu je sedel mož, ki je komaj pred eno uro zasadil nož v srce svoje matere, nemeneč se za zločin, ne za kazen, ki ga lahko vsako uro doleti.

Hotel je skočiti nanj, ga pobiti na tla in ga izročiti v roke pravice. Zadrževal se je. Hotel je videti, kako daleč sega hladno-
krvnost tega človeka.

"Dober večer, gospoda!" je rekel z jasnim glasom, "kako je s srečo?"

"Ne posebno dobro," je odgovoril Chateau Renand, "jaz sem izgubil desetisoč frankov. Loupert dobiva. Pazite baron, da se ne preobrne. Na borzi sreča, v igri sreča, to ne more dolgo trpeti. Pomislite na bodočnost."

"Ta mi je že kedaj znana," je rekel Loupert s zadovolj-
stvom, ker je bil prečkan, da mislijo igralci, da je dobil ta de-
nar na borzi. "Samo denar za pot si hočem prisluziti, potem končam."

"Vi hočete odpotovati? Kam? je vprašal Beauchamp.
"Zaradi neke spekulacije v London, in to že jutri mogoče."
"Kaj je pa z vami, Don Lotario, nekako blede ste?" je re-
kel Franc pl. Epimay.

"Prihajam iz hiše smrti," je odvrnil Spanee resno. "Priha-
jam iz hiše baronice Danglarsove, katera je bila ravno sedaj umorjena v svojem stanovanju."

Vsi so prebledeli. Lucien Debray — ker ona je bila njegova ljubinka — se je stresel. Loupert je ostal najmirnejši in niti čr-
te ni spremenil na licu.

"Umorjena? Za božjo voljo — to je nekaj strašnega! je za-
klcial Beauchamp. "In kdo jo je? Ali veste podrobnosti?"

"Neki človek, ki je bil že pri njej in je tudi danes z njo go-
voril. On je pobegnil. Na vizitki, ki jo je oddal je stalo ime: ba-
ron pl. Loupert!"

"Loupert! Mlad možje so prestrašeni pogledali barona.
"Hudiča!" je zaklical, "kaj pravite? Baron Loupert je mo-

Slov. samostojno podp. društvo

"EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909.

Inkorporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill.
Podpredsednik: Lavoslav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.
Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill.
Blagajnik: Jos. Barborich, 1302 1st St., La Salle, Ill.
Zapisnikar: Josip Certalič, 1157 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik: Josip Novak, Box 173, La Salle, Ill.
Zastopnik za Ogiesby: Fran Jerina st., Box 88, Ogiesby, Ill.
Zastavonoša: Fran Urih.
Nadzorni odbor: Mat. Komp, predsednik: Ivan Puček in Josip Certalič.
Pravni odbor: Ivan Puček, Josip Barborich in Josip Novak.
Bolniški odbor: Matevž Urbanja, Adolf Sebat in Josip Muk.
Redne mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldan v dvorani sobota. Mat. Kompa.
Rojaki v La Salle in okolici so vjudno vabljeni k obilnemu pristopu.

je ime. Mogoče da ga je lopov zlorabil. Ali ste dobro slišali, Don Lotario? Kaj se ne motite?"

"Ne motim se, Loupert je bil!"

"Moj Bog, zakaj, kako?" je vikal Epimay. "ali jo bil rop, ali je bilo maščevanje?"

"Rop je bil, ker manjkajo državni papirji, in dvajsetisoč frankov. Umor je pa še toliko strašnejši, ker je bil ta Loupert baroničin sorodnik!"

"Sorodnik?" so se čudili vsi.

"Saj se še spominjate onega Benedetta, lažiprinca Caval-
cantija?"

"Gotovo, gotovo! Kaj ima z njim za opraviti, kje je on?"

"On je baron Loupert in sin baronice. Slučajno sem bil pri-
ča umora. Niti umor me ni toliko presenetil kot me preseneča mo-
ričevja predrznost. Da, gospod pl. Loupert, Benedetto —"

Spaneev glas se je tresel, ko je začel z očmi iskati mo-
ričevja.

"Kje je? Kje je Loupert? On je morilec!"

Nastala je splošna zanešajava. Loupert je v resnici zapustil sobo. Porabil je priliko, ko so bili vsi pogledi obrnjeni na Don Lotaria. Hitel so za njim, toda on je zapustil palačo Royal.

Igra je bila za ta večer končana. Spanee je šel s prijatelji po Rue Honore in pripovedoval posameznosti umora. Na tej es-
ti je bilo tudi Loupertovo stanovanje in pred njim par poliej-
skih uradnikov. Kakor je vse kazalo ga še niso dobili.

Prešel je dober del noči. Lotario se je nekoliko pomirjen na-
potal v palačo Luxembourg.

Še drugi dan ni hotel iti k Tereziji. Vedel je, da ji je znana grozna novica, in morala je biti silno razburjena. Sel je k abbeju Laguidaisu.

Dobil ga je doma pisečega pri mizi. Bil je mračnejšega obra-
za kot po navadi. Laguidais je bil že postaren. Na obrazu so se mu poznali sledovi premišljevanja in trpljenja, ki ga na videž še na starost ni zapustila. Suha roka je švigala hitro po papirju — znamenje hlastne, nikdar mirujoče duše. Njegova podoba je bila zvišenega pomena in obraz je razodeval velikega misleca.

"Ljubi Lotario," je rekel žalostno, "vi veste, da je baroni-
ca Danglarsova mrtva. Vi ste se celo videli umor. Kaj ste že go-
vorili s Terezijo?"

"Ne," je odvrnil Spanee, "toda čutim z njo, ker je izgubila svojo edino prijateljico"

(Dalje prihodnjik.)

Na več vprašanj naznanjamo, da imamo še
v zalogi 200 iztisov

Mohorjevih knjig za leto 1913.

Kdor nam dopsilje \$1.30 dobi šestoro knjig
poštine prosto. Na naročila brez pridejanega
denarja se nemoremo ozirati.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA tina vina, najbolje tganje te
izvrstne smotke — patентовana zdrava
vila

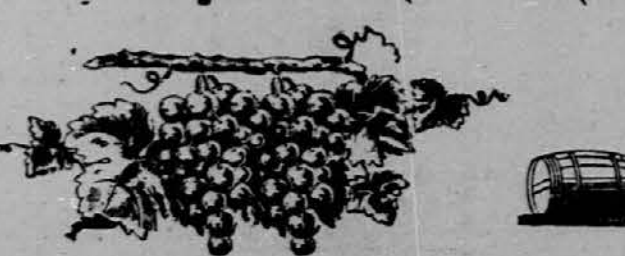
PRODAJA vošne listice vseh prekomor-
skih črt.

POŠILJA denar v star kraj sanesljivo
in pošteno

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Californijsko domače vino.

Čenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom priporočam najboljšo
domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Brandy),
kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.
Crno vino po 40c. gal. z posodo vred.
Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino se zastopijo za ne manj kot 25 gal.
Pri večjih naročilih n. pr. 5 barelov dam popust, celi voz (Car
Load) pa po jako nizki ceni po dogovoru.
Prosim gg. naročnike da priložijo pri naročilu denar, oziroma
U. S. Money Order.

Postrežba točna.

Za obilo naročila se priporočam.

NICK RADOVICH,
WHOLESALE LIQUOR DEALER
594 Vermont St., San Francisco, Cal.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in
popravljam po najnižjih cenah, a dele
trpčno in sanesljivo. V popravu zane-
sljivo vsako pošlje, ker sem se nad 16
let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem
lastnem domu. V popravku vsemem
kranjske kakor vse druge harmonike te
računam po delu kakoršno kdo zahteva
brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O

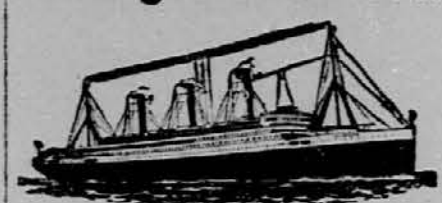
**VAŽNO ZA VSAKEGA
SLOVENCA!**

Vsak potnik, kateri potuje akoci
New York bodisi v stari kraj ali
pa iz starega kraja naj obišče
**PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL**

AUGUST BACH,
45 Washington St., New York,
Corner Cedar St.

Ns razpolago so vedno čiste
sobe in dobra domača hrana po
nizkih cenah.

Hamburg-American Line.

Kodati brekooceanski promet iz
**NEW YORKA do HAMBURGA
preko PLYMOUTH in CHERBURG**

a dobro poznati parniki na dva vijaka:
Kaiserin Augusta Victoria, America, Cincinnati
Cleveland, President Lincoln, President Grant,
Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.
Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost
za primerne cene: neprekosljiva kulinica in
postrežba.

Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.
Odhod iz New Yorka:
KAISERIN AUGUSTE VICTORIA —
odpl. 23. januarja ob 9. dopol.
PENNSYLVANIA — odpl. 30. jan. ob 1
popol.

PRESIDENT LINCOLN — odpl. 6
febr. ob 9. dopol.

Vozijo tudi v Sredozemsko morje
Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.

Pisarna: Philadelphia, Boston, Pittsburg
Chicago, St. Louis, San Francisco.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
za svoje zdrav-
stveno serijalno
slepliko, kte-
ra jamči, da
so z njo vsi
prava in ko-
stina.

Po dolgem
času sem ji
porečilo iz
nasti pravo
Alpen tinktu-
ro in Pomad-
proci izna-
nju in za rast

las, kakorine se do sedaj na svetu ni bilo, od kate-
re močnik in senikim gosti in dolgi lasje resnič-
no popolnoma rastejo in ne bode več lupadali,
ter ne ostali. Ravno tako močnik v 6 tednih
kranji brki popolnoma rastejo. Neomastem v
rokah nogah in krilih v 8 dneh popolnoma os-
dravim, kurja obna bradavice, potne noge in us-
nine se popolnoma odstranijo. Da je to resnica
jazim s \$500. Pišite po cenik katezen pošlsem
samo.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O

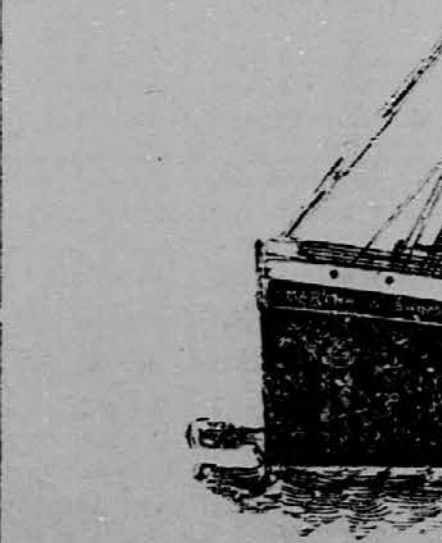
Zemljevid balkanskih držav
je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

najpripravnejša in naicenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Rimom

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred od 100

Vel spodaj navedeni novi pare-
brodi na dva vijaka imajo
brezčični brozjavi:

ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA.

KAMER FRANK JOSEF I.

Phelps Bros. & Co.,

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom
Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton	KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton	VADEKLAND 12,018 ton
ZEELAND 12185 ton.	

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, slovensko, Hrvatsko
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna in
lesnaka zveza

Posebno se le skrbi za udobnost potnikov med krovja. Tretej razred ostojaj
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov

Za nadaljnje informacije, cene in vožne listke obrniti se je naj

RED STAR LINE.	
1 No. 9 Broadway NEW YORK.	1306 "F" Street, N. W. WASHINGTON, D. C.
84 State Street, BOSTON, MASS.	219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.	N. W. cor. Washington & La Sa CHICAGO, ILL.
11319 Walnut Street PHILADELPHIA PA.	900 Locust Street, ST. LOUIS, MO.
205 McDermott Ave. WINNEPEG, MAN.	319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
	1121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MIN.
	31 Hospital Street, MONTREAL, QUEB.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI
DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.
Direktna črta

do Havre, Pariza, ovce, Inomosta in Ljubljane.
Poštni Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

Vozijo tudi v Sredozemsko morje
Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.

Pisarna: Philadelphia, Boston, Pittsburg
Chicago, St. Louis, San Francisco.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
za svoje zdrav-
stveno serijalno
slepliko, kte-
ra jamči, da
so z njo vsi
prava in ko-
stina.

Po dolgem
času sem ji
porečilo iz
nasti pravo
Alpen tinktu-
ro in Pomad-
proci izna-
nju in za rast

las, kakorine se do sedaj na svetu ni bilo, od kate-
re močnik in senikim gosti in dolgi lasje resnič-
no popolnoma rastejo in ne bode več lupadali,
ter ne ostali. Ravno tako močnik v 6 tednih
kranji brki popolnoma rastejo. Neomastem v
rokah nogah in krilih v 8 dneh popolnoma os-
dravim, kurja obna bradavice, potne noge in us-
nine se popolnoma odstranijo. Da je to resnica
jazim s \$500. Pišite po cenik katezen pošlsem
samo.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O

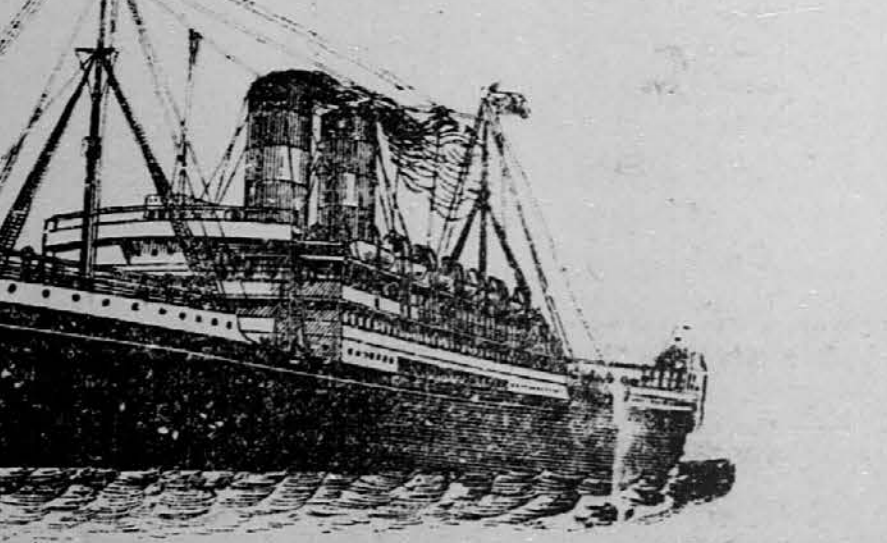
Zemljevid balkanskih držav
je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

najpripravnejša in naicenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Rimom

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred od 100

Vel spodaj navedeni novi pare-
brodi na dva vijaka imajo
brezčični brozjavi:

ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA.

KAMER FRANK JOSEF I.

Phelps Bros. & Co.,

Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK!